

آبونه شرائطی
داخلی، خارجی، هریزایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلانی
(۱۳۰) فروشدر .

نسخه سی ۵ فروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی بهیندر

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
بازیلر احاده اولونقاز

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

محمد عاكف

اشرف ادیب

اتبعون اهدكم سبیل الرشاد

کتابخانه

۱۳۳۸

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی ، سیاسی منتهلق مجموعه اسلامیه در
باش محرر
صاحب و مدیر مشغول

اخطارات

ادرس تبدیلنده آبرجه بهی
خبروه کوندرملیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صبره
نومروسی محتوی بولنسی
لازمدر

مالک اجنبیه ایچوه آبونه اولانلرک
آدرسلرینلک فرانسیزجه ده یازلسی
رجا اولنور

بارده کوندرلهدیکی زمان نهیه دائر
اولهینی واضحاً بیلدیرلسی
رجا اولنور

عقدك اجراسنى متمائب حضاره شربتلا اكرام ايدلمش ومدعوين
اقشام ساعت دردیده طوب قابو سرايندن مفارقت ايله مشلردر.
عقد واقعك سلطان وشهزاده حضراتى حقننه متيمن ومبارك
اولماسنى تمى ايلر وشوكت ماب افندمن حضرتلرينك سده سنه لرينه
ولى عهد حضرتلرينك عتبه نجابتناهلرينه مرض تبريكات وتعظيما
ايدم رز.

مطلبه حضرت مشيختپناهي

قبل العقد ذات حضرت مشيختپناهي طرفندن منظوم اوله رق ايراد
بويورولان خطبه دعائيه در:

يامن زكت النفوس من طيب نناك	لامجا لاملاذ لاكلهف سواك
يامن بك حاجتى وروحى بيدك	عن غيرك اعرضت واقبلت اليك
مالى عمل صالح استظهر به	قد جئتكم راجياً توكلت عليك
اي اضناكحى ناسه مشروع قيلان	شدتله سفاحى رد ومنوع قيلان
لطف وكرمك بوايشده موجود ايله	تير نظر حاسدى مرود ايله
بو سلطنتك ظلى عمود ايله	شهزاده لرى قريح ومسعود ايله
ياربى بو حاضرولى شادان ايله	بو عهد ايله پر نشته وخندان ايله
بو امر جليله ميمنت سنددر	سلطان رسل عشقه آسان ايله

حمداً للحلل النكاح	شكراً لمحرم السفاح
فرد بعباده بصير	لا تدله ولا نظير
يامن لطيفه السلوك	يامن خضعت له الملوك

اي ايزد باك اي خداوند	اي نيست ترا شريك وماوند
اي زيب عروس عالم از تو	اي شوخى نوع آدم از تو
جويند زجان ودل نفاذ	شاهان جهان در استاذت
خواهند يكانه دستكبرى	باچشم پر آب چون فقيرى
آن كن كه مرادل بينند	در سايه رحمت نشينند
آن كن كه رضاي تويابند	در راه رسول تو شتابند

ياربى ياشات بو خاندانى	بخش ايت آكا عمر جاودانى
وار ايت بو سلاله وحيدى	سوندرمه بو شعله اميدى
بو نسل نجيبى كامران ايت	اسلامه هميشه سايبان ايت

قصيده حضرت مشيختپناهي

عقد متيمن مناسبيله شيخ الاسلام حيدرى زاده ابراهيم افندى حضرتلرينك
انشاد بيورد قلرى قصيده خرادر:

بركون كه حضور پادشاهى	اولمشدى اعظمك پناهي
ياننده خواصى بندكانك	اركان جليلى خاندانك
آلدردى بو عاجزى حضوره	يوز سوردم او آستان نوره
شاهانه قبول ايله برابر	اولدم شرف خطابه مظهر
امر ايتدى او پادشاه اعظم	خاقان موقر ومعظم
معلوم اوله جمله بندكانه	اغيانه رجاله خاندانه

آثار صداقت ووفاسن	كوردم ولى عهدمك دهاسن
شهزاده سن التفاه نائل	ايتدم خدماتنه مقابل
داماد عزيز شهرىاي	ايتدم اونجيب وايه دارى
بر همسر وصادق وشفيق	اولسون او كريمة مك رفيق
مولود رسول كبريادر	فرداشب مغفرت فزادر
فيض نظر محمددين	تشريف قدوم احمددين
فخر ايلدى ارض آسمانه	عكس ايتدى شرف بتون جهانه
تسعيد ايدم لوم بونكله عقدى	نعمت بيله لوم بو وقت سعدى
قدسيات خرقة سعادت	ويرسون اوده عقده بشقه زينت
معنا اوله لوم فخور ومنون	بتسون او محله امر مسنون
بر موجب حكم امر وفرمان	بر داب قديم آل عثمان
هر نقطه ده ميمنت هويدا	ايتدم او محله عقدى اجرا
قانون كفائت اللى	آقيشلادى بونده پادشاهى
يوكسلى مقام آل عثمان	ويردى بونكاحه بشقه برشان
شاه كللى بلبل ايتدى محفل	ماه ايلدى برج شمسى منزل
بو خسرو معدلت قريق	يارب بو خليفه كزىنى
فاروق معظم زمان ايت	بر پادشاه جهان ستان ايت
دائم اوله علال وحقه ميلى	طوتسون بو جهانى صيت عدلى
بخش ايت آكا عمر جاودانى	ياربى ياشات بو خاندانى
سوندرمه بو شعله اميدى	وار ايت بو سلاله وحيدى
اسلامه هميشه سايبان ايت	بونسل نجيبى كامران ايت
قيد ايتدى بو بيتى خاطر اته	خامم نظر ايتدى شش جهاته

۶۳ ۲۱۲ ۵۵ ۸۵ ۵۶ ۴۹ ۳۲۳
جنى پرى آدمى دعاده برلشدى بوايكى شاهزاده

۱۳۳۲ سنه هجره
۶ ش جهات تعبيه صورتيله
۱۳۳۸

موعظه

دار الحكمة الاسلاميه اعضا سندره استاد محكم فربريك افندريك
آيا صوفيه ده كي موعظه لرى

— ۳ —

اعوذ بالله من الشيان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم. (ادع الى سبيل
ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي احسن ان ربك هو
اعلم بمن ضل عن سبيله و هو اعلم بالمتهدين) صدق الله العظيم وبلغ
رسوله الكريم :
بدايت موعظه منهد بخدمتكم نه كي مسائل اطرافنده دونه جكنى
عرض ايتشمدم . بو كونده ينه اودا نره داخلنده اداره كلام ايدم جكنم .

اوت ینہ تکرار ایدیورم کہ انکاره طوغرو پک شنیع بر میل وار .
طوغرو سنی سونلک لازم ایسه ، بعض کیمسه لر دیندن متعری ،
ایماندن متبری . نعوذ بالله تعالی .

ایمان غایت هنیز برشیدر . اللهم اك قيمتلی ، اك كرا بها بر
جوهری . استحقاقه اصلا متحمل دکل . صفای قلبه رنك كدورت
قونماش ، فطرت سلیمه سنه خلل طاری اولماش بر آدم کمال خلوص
وصفتوله اسلامی قبول ایدیور . اونك زواله معروض اولسی محتمل
بولان بر رده بوتون موجودیتی فائب ایدیور . بش وقتده ابدست
الیرکن (الحمد لله على دين الاسلام) دیور . فاتحه کلام بو . خالقنه قارشى تشکر .
امان یارب ، دیور ، سن بکا اوله بر نعمت احسان ایتدك که بوکا
قارشى ناصل حمد و ثنا ایدم جگمی بیله میورم . یاتارکن ده (الامان من
زوال الايمان ومن شر الشيطان) دیور . هر وسیله دن بالاستفاده
دینی احکام ایتدی ، شکری ادا ایلکه متصدی . بونی اعظم نعم
الهیہ بیلور . آغلا یور : آمان یاربى ، مکر شیطانی ایله ایمانم سلب
اولورسه حالم نه اولور ؟ دییه خالقنه التجا ایدیور . بو جرئومه اعتقاد
اونك قلبنده جایگیر اولمش . بوتون افعال و حرکاتی اونك مقتضاسی
داخلنده اولدینی حالده ینه زوال ایمان قورقوسیله تیر تیر تییره یور .
چونکه اجل الطاف سبحانیه اودر . اونك اوسته نعمت یوق . ای غافل ،
سن که ایمانی قبول ایتک شویله دورسون ، بویله بر جوهر شریفی ، مهمان
عزیزی ، احسان الہی بی ناصل صیقلمه دن استقال ایدیورسک ؟
سنك مظلم ، مقسی قلبکده او نور مین بو استقاله قارشى بر طوتارمی ؟
اونك مقتضاسی سنده تجلی ایدرمی ؟ حاشا . بو اوله بر نوردر که بزاونك
قلبمزدہ تجلیسندن دولای جانب حق هر دقیقه بیک کره شکر ایدم جکمز .
مع هذا نه قدرشکر ایتسه که ینه بیکده برخی ادا ایدم میزیا . فقط بشریتک
استطاعتی نسبتندہ دائما شکر ایتک بورجمزدر .

قلبی قرارمش بر آدم بوندن نه آکلار ؟ الله بویله بر جوهر شریفی
بو قدر قارا کلق بر قلبه قویارمی ؟ حاشا . الله اونلرک قلبی ختم ایتمش .
هپسنك قلبی آخسته . بونعمتک قدرینی تقدیر ایچون فطرت سلیمه
قایماغی بوزولماملی . ظلمت شقاوت قلبه مستولی اولماملی . عکسی صورتده
بر آدم نصل مؤمن ، موحد اوله بیلیر ؟

برملت آرہ سنده بویله آدملرک تکرری اومت ایچون بویوک فلاکتدر .
بونلرک مضرتی عام وشاملدر . بونلرک اضلالاتی بوتون مملکتہ مستولی
اولور . وجدانکزه مراجعت ایدک . عباداتکزه اوقدر صفوت بوله .
بیلورمیسکر ؟ اللهم بر تجلیسی بو . خاص دکلدر . صالحی ده ، طالحی ده
بوندن متأثر اولور . اوت ، بوخسته لق بوکون مملکتده حکمفرمادر .
ظلمتی بوتون قلبه ساری . استغفار ایتلی . نشوء مغنویہ بی غائب
ایتمه نك چارہ سنه باقلی . ناصل و بادن قاجیورسه کز بوندن ده اوله
قاجالی . وبا حیات فانیہ بی ازاله ایدر . حال بوکه اوتہ کی حیات باقیہ کی ،
حیات ابدیہ کی بر بادایلر . قلبی قارداران او منکرلر کچدکلری برلرہ میقروب
صاچارلر . برملحدک نظری سنك روحک اوزرنده اجرای تأثیر ایدر .

اونك ایچون و بادن قاجار کی اونلردن قاجلی . سنی قولاغکه کیرمسون .
اونك شکلی ، هیئت دماغکه منطق اولماسون .

شمدی سن کیتده اوله بر آدمه قارشى اسلامک علویتدن ، هنر
وشرفندن بحث ایت . والله آکلماز . امتلای معدیه دوچار اولمش
بر آدمه اطعمه نفیسه وریکز ، ییه بیلیرمی ؟ یمک دکل ، اوندن استکراه
ایدر . قباحیت یکدمه می ؟ یوقسه اونك مزاج سقیمنده می ؟ ای منکر ،
سن ده اوله ایسه نفسکه رجوع ایت . باقم منشأ مرض ندر ؟ اونی
تدقیق ایت . اوندن صوکره تداو یسنه چالیش !

اوت ، بونلرک یاننده حقایق دینیہ دن بحث اولونماز . اونلرله
مناقشه ده ایدیلر . خصوصی ، عمومی . چونکه بونلر هر شیک جاهلی در .
هم برشی بیلیمورلر ، هم ده بیلمدکلری بیلیمورلر . فلسفه دن بحث
ایدیورلر . حال بوکه اوندن ده بی خبر . اوراده ده راجل ، هیچ بر
مسئله بی کاهی حقها تدقیق ایتمش . تعمیق یوق . غور مسأله انفاذ
نظردن فطره محروم . اونلر : نه سک ؟ دییه سورسه ک « ماتریا
لیستم ! » دیر !

— نه در بونك اصلی ؟

— بو عالم قدیمدر . ذرات کیف ماتفق فضایه سر بیلمش . بودرملرک
ارالرنده کی جاذبه ودافعه متقابلہ ایله امتزاج نتیجه سنده حصوله
کلیش . تحاول ، تکامل ماده ایله بو عالم شهود وجود بولمش . هرشی من
غیر شعور اولمش ، بیتمش ...

— ماشاء الله ! بوتون بیلدیگنر فلسفه بوندن عبارت می ؟ بکی اما ،
ایش بونکله بیترمی ؟ اگر فلسفه بویله برا کسیراعظم ، برحب ایسه بزده
بوچیدن یوتلم . سن حی یوتمش سک . فقط بوخب هرکسک مزاجنه
کیز . فلسفه ، حکمت بومیدر ؟ ساحه عقل ومعرفده اجاله افکار
ایدن حکما یالکیز بومسلک اربابندن عبارت میدر ؟

— بنم اونلردن خبرم یوق . بن فیلسوف اولقی ایسته یورم .
اوتہ کیلر اتعاب فکر ونظره محتاج . نیچون اوقوییم ؟ بوفلسفه غایت
قولای . اندامه موافق تیرینغدن حاضر بالطو کی آلیرکندیہ مال ایدرم .

— افندی ! بو ، حاضر اثواب دکل . هرشی کی بونکده بر
اصولی ، برطریق وار . برمدخلی ، برخرجی وار . برکره فلسفه بی تمامیلہ
تحقیق ایت . نه دن بر فیلسوفک اثرینه صاپلانوب قالیورسک ؟ اومعهود
کتابلہ مؤلفی ایله آرہ کزده برقرابت نسبیہ یوق یا . دها بیکلرجه کتاب
وار . نیچون بونلردن بعضیلری اوقومیورسک ؟ بونلری ده اوقو . محاکمه
ایت . صوکره برمسلك صاحبی اول .

— بکا لزومی یوق !

— اوله ایسه سنك باطل فکرلرینکده کیمسه یه لزومی یوق .
حاضر اثواب کی بلا تحقیق برمسلك فلسفی کنندینه مال ایدوب ترهات
ایله امت محمدی اضلال برمسلك ایسه دییه جک یوق . دکل ایسه بجانب
لزومی واضح .

— پک اعلا ، بوماده ندر ؟

— ها ... او، هیچ برشی دکل . نه کوریورسک اونده ؟ بن
برشی کوریورم . حتی اعراضك چوغی بيله بمله قائم .

— بویه مسئله ده وارمی یا ؟

— البته . مثلاً صدا . بن بوراده سویلیورم . صدا سزه واصل
اولیور . بورخادنده در . موجوددر . خاییر ، بن دیورم ، معدومدر .
بونك حصولی ایچون بر شرط لازمدر : بر عضو سمع ، برده اهتزاز
هوا . بویکی شرط آرمسندم کی تلازمندن طولایی اوچنچی بر حادنه اولیورکه
(صوت) دیوروز . موقعی تعیین ایت ! موقعی یوقدر . کیفیت نفسانیه .
صدانك تملی یوقدر چوروك می ؟ اویله یا . بویکی شرط موجود اولمازسه
صداده یوقدر . حتی بری اولمازسه ینه یوقدر . بونلر حادثات . علت
وجودی کنديسك دکل . آرم لرنده اشتراط وار . ضیاده بویه . بنیه
عینه ايله بویوك مناسبی وار . تشکلات دماغیه مزده بویه . شوخاناتی
مبتنی اولدینی ماده یوق . قوری لاف قبول اولونماز .. هپسی حادثات
جمله سینه کیردی ...

دینجه ال الله ، باش باشده فالیرسك . سند اتخاذ ایتدیكك شینی
زده کوسترمیلیسك . نه ماده دن ، نه قوتدن خبرك وار . کریده اونك
نقیضی ده وار . انشاءالله صرمسی کلنجه یکان یکان تدقیق ایده جکمز .
هنوز بحثمز اورایه کلمدی . بونی بر مثال اولمق اوزره سویله یورم . دها
نه قدر مسائل وار .

— امامادیه مسلکی قولای برمسلك . بر آرز مطالعه کافی . بومسلك
اوج کله دن عبارت . اونلری بلله نیجه فیلسوف اولورم .

— فقط نیچون بالکنز اونی اوقیورسك ده «ده قارت» ی اوقومیورسك ؟
«ده قارت» لك اصول حقیقه کی نطقی بوتون اوروپا دارالفنونلرنده اوقونیور .
ایکیوز شوقدرسنه لك برکتاندر . انسانه دوشونمه لك یولنی اوکره تدیکی
ایچون بویوك بر شهرت قازانمش . الهی ، نفسی بوله جنم دییه آدامجنز
باقی فصل چیرینور . نفسندن الله ارتقا ایچون اسکله قوروب طورییور .
قوجه بر کتاب . غایت مرغوب بر اثر . انسان اوقورده تحری حقیقت
وادیسندنه یاییلیور اونی اوکره نیر . «ده قارت» نه یامش ؟ «ده قارت» جبری
هندسه یه تطبیق ایتمش . او قوجه قفاسیله الهی انکار ایدم یور . یاسن
داریجه انکناری قفا کله ناصیل انکار ایدیورسك ؟ قوجه فیلسوف
معرفت نفسدن معرفه الله دوغری کیتمک ایسته یور ؛ کویا کنديسنده
«من عرف نفسه ، فقد عرف ربه» سرینی تجلی ایتدیرمک ایسته یور .
بونلری اوقوسه لك آ . مابعدالطبیعیات ايله مشغول اولسه لك آ . بونلر قفا باطلاعتی
ایستر . چونکه بونلری قوری اوقوموق ده یارم ایتمز . آثار فلسفیه جرائد
یومیه کی مطالعه اولونماز . بونلری تحلیل ایتلی ، مسائلك روحنه نفوذ
ایتملی . آ کلا دینگی بن آ کلامی یم .

ایلسك طوطی یه تعلیم ادای کلمات

سوزی انسان اولور اما اوزی اساق اولماز

قیلندن اولماملی . حال بوکه بعض کیمسه نه سویلیدیکنه شعوری
لاحق دکل . سویلر ، آ کلا دم صانیر . بیلیورم ظن ایدر . حال بوکه

برشی بیلمز . سائر فی المنام کی در . امتحانده جواب ویرملی . سوکره
اوندن بحث ایتلی . یوقسه جهل ايله هیچ برشی اولماز .

مع مافیه بوضلالی نفسنه منحصر قالسه انسان اوقدر متأثر اولماز .
فقط حریف متعدی . تجاوز ایدیور . انسان ایشته بوکا یانار . اوکا
بوجراتی ویرن جهالتی در . تعمیق وتحقیق یوق . والله او کی جدی
بر اثری اینه آلوب اوقومامشدر . کتابچی دکالرنندن کلشی کوزل
آلدینی بر قاج شی اوقودیسسه ایشته اوقدر . فقط آفرنده کی لقمه
قوس قوجه برشی !

بویه آدماره حقایق اسلامیه دن بحث ایدوب ده اسلامی سودیره جکم
دییه هیچ اوغراشمه . بونلرک فطرت سلیمه سی تغیر ایتمش . اصل
دین ، فطرت سلیمه در . پیغمبر افندمن حضرتلری سلامت فطرتك
انمودج کالیدر منکرلرک فطرت سلیمه لری بوزولمش ، آینه
ادرا کلرنده کی استویه خلل طاری اولمشدر ؛ بعض محللرده مقرر ،
محدب آینه لر واردرکه اك کوزل بر آدمی مسخریه چوریر . قارتی ،
قفاسنی شوقدر یابار . حریف صورت منعکسه سینه باقمجه ، بر باد .
ماهیتنی غائب ایدر ، او بدیع چهره صورتلرک الذعیمی اولور . اوراده کی
انعکاساتك تأثیری بویه . اك کوزل بر چهره اك چیرکین بر شکله
کیرر . آیاصوفیه قبه سی کی بر قارن کورونور . قاریقاتور ! قباحث
انعکاس ایدن صورتده دکل ، آینه ده . ایشته بونك کی سنك آینه ادرا ککه
منعکس اولان حقایق دینی نه لك کافه سی ده شکلی غائب ایدیور . اك کوزل
بر فکر سنك آینه گده اك فنا بر صورته اقتران ایدیور . شوخالده
فسادی کندی آینه ادرا ککده ، کندی مزاجکده آرا . مزاجك
فاسد ، بونده حقیقتك نه قباحثی وار ؟ آینه کی دوزله ت . تا که عکس
ایدن صورتلری شکل اصلیندن چیقارماسون . نظر انتقادیکی نفسکه
ارجاع ایت . او آینه یه باق . مرآت ادرا ککی تسویه ایت .

بو حاله کلدکدن سوکره آرتیق هیچ برشیتك فائده سی یوقدر .
قابلیت فساد مقرر اولمش دیمکدر . محله قابلیت بولما نیجه فیاضك
احسانی کچر کیدر . کونش برشکوفه زاره عکس ایدنجه اطرافه لطیف
قوقولر انتشار ایدر . فقط مزبله یه عکس ایدنجه بورونلری قیابوده
کچملی . قباحث کونشده می ؟ اصل فساد منبتده . کائناتك فیوضنه خادم
اولان کونش اورایه دوشونجه ایش بریاد اولور . مستکرها ت ، قوردلر ،
مقروبلر . . . اوراسنی تمیزله . کونشك ضیاسی عکس ایدنجه نبان
حسن چیقارسون . اسلامه قباحث بوله . اوندن بحث ایتمه . چونکه
علاقه ك یوق . اسلامی مسائلدن بحث ایتك سکا عائد دکل . سن نیک
وبدی تفریق مقتدر دکلسك . سکا سوز سویله مه نك ده فائده سی یوقدر .
نه یاپلم ؟ ها ، قابلیت استحصال ایتنه نه چاره سینه باقلی . قابلیت

اولما نیجه حقایق اسلامیه یی برتنسی یه قویسه ك ینه برشی کورده منسك .
استعداد یوق . ظلمت انکار چوکش . کوزه خسته لق طارض اولمش .
باقیور ، ظاهرده هیچ برشیتی یوق . فقط کورده من . معلوم یارب
خسته لق واردر : (دالتون) خسته لنی ! بوکامبتلا اولان بعض الوانی کورده من .

— بن یقیچی یم یقیچی !

— ہا ! ایشہ شیمدی آ کلادم . بویله دیسه آ . سن معمورہ انسانیتک معماری دکل ، ایرغادیسک . سن سرای آدمیتہ ، کاشانہ انسانیتہ بر طاش قویعہ یه مقتدر دکلسک . سن ییقمقدن بشقہ برشی بیلیمورسک . بو معبد معظمہ باق . بو ، ناصیل وجود بولمش . بونک بر معماری واردر . حتی صوک انشاسندہ ایکی معماری وار ایدی . بری سلطان حصارلی ، دیکری شہ از میرک «میت» شہر قدیمدن ایدی . او معمار بو معبدی انشاسا ایدہ بیلیمک ایچون نہ قدر قفا باطلاتمش ، نہ دقیق حسابلر یامیشدر . بو اثر معظم او یله قولایمی اولمشدر صانیرسک . بونک معماری مثلثات بیلیرمش ، ہر شیشی بیلیرمش ، ہندسہ بیلیرمش ، ماکنہ بیلیرمش . حاصلی بونی یاہ بیلیمک ایچون بر جوق فنونہ انتساب ایستر . فقط ییقمق ایچون بونلرک ہیچ بریسنہ لزوم یوق . امین او کندن اون دانہ ییچی کتیررسک . آن واحدہ شوقہ یی باشیمزہ کچیر . ایرغاد باشی یہ نہ لازم ؟ ییقمق ایچون بر قازمہ کافیدر . فقط یایمی ایچون نامتناہی معرفت ایستر ، نامتناہی علوم ایستر . افندی افندی ، بو مبنای معظمک ہر زاویہ سی برستونک ، ہرستون دہ بر قاعدہ ریاضیہ نک اوستندہ طور ییور . بونلر علملہ ، قفا باطلاتمقلہ اولور . بونلر علمہ توقف ایدر . اما ییقمق ایچون ہیچ بریسی لازم دکل . بر قازمہ کافی . . اودہ بویله الہ بر قازمہ آلمش ، بوتون مقدساتہ یورویور . اوکنہ کلہ ییقبوب کیدیور . اخلاق دیور ، ییقبور . انسانیت دیور ، ییقبور . اسلامیت دیور ، ییقبور . نہ ماہیتہ واقف ، نہ صورت تأسسندن خبردار . نہ فقدانندہ کی ضرری مدرک ، نہ دہ وجود کدہ کی فائدہ یی ! . بویله سرسم ، بویله بر جاہل ... اونک ایچون جوق علمہ ، جوق معرفتہ احتیاج یوق . ایرغاد باشی یہ بر قازمہ کافی اولدینی کی بویله بر آدمہ دہ «اللہ یوقدر» عالم قدیمدر ، ہرشی ذرہ لرک ، جزؤ فردلرک اجتماعندن حاصل اولمشدر «دیئک کافیدر !! انسانیت معمورہ سنی ییقمق ایچون بشقہ شی لازم دکلدر . (ربنا لاترغ قلوبنا) اللہ جلہ منی بوکی سوہ قرینلرہ مقارنندن مصون ومحفوظ بویورسون ، آمین ...



اخلاقیات

— ۲ —

علم اخلاق اساسلری - قوا وخصائص بشریہ و بونلرہ رعایت - خیر ویا وظیفہ فکری - خیر فکرینک مہمیتی و خیر حقندہ کی مختلف طرز تفہیم اسبابی - خیر وشر - مساک اخلاقیہ - حظ - منفعت - نفعیہ نک دیگر برشکل اولان تکالیف - احتیاس ، وظیفہ مسلکاری - بو مسالکی انتقاد

بو متباحثہ اخلاق اسلامیہ نک اک متین اساسلر اوزرینہ مستند بولوندینگی کویستمک ایستیورز . بونک ایچون اولو اخلاقک استناد ایتمی لازمکلن مبادی حقندہ فلاسفہ قدیمہ وجدیدہ طرفندن بوکونہ

بونلرہ قارشی کورکیدر . تشکلات غنیہ دہ بر نقصان اولدینی حالہ بعض لونلر اونک ایچون معدوم حکمندہ در . مثلاً یشیلی قیرمزیدن وبعض کردہ منکشہ رنگنی صاریدن آیرہ ماز . بولونلرک متمماتی دہ قاریشدیور . خلاصہ باقیور ، کورمیور . حال بوکہ اکثریت اولونی کورمیور . اللہ اکبر ! شاشیلہ جق شی ! ایستدیککز قدر اولون واردر ، دییککز . او بوکا اینانماز . چونکہ کورمیور . قرق بیک شہادہ اقامہ ایت . ینہ «بویله شی یوقدر» یر . بوخستہ لق کلدیمی ، آرتیق ہیچ سوزک فائدہ سی یوقدر . فقط اونندہ قباحث یوق ... اکر او آدم اکثریتہ قارشی : «دوہر وکوردن بن ایم . کورسز سکز» دیرسہ ، بوتونلرک صوک درجہ سیدر . بوکا قارشی نہ منعلق برشی سویلر ، نہ دہ علم ... چونکہ حریفندہ قابلیت یوق . ایشہ منکرلردہ بویله . اونلرک بصیرتیرنہ ، قلب کوزینہ (دالتون) علق کلش دیمکدر . سن مدرک الوان دکلسک . بن الوان حقایقی سکا ناصیل قبول ایتدیریم ؟ ایشک یوقسہ سویلہ . قبول ایتزسک . بنم ای دیدیکمہ ای ، بنم فنا دیدیکمہ فنا دیمزسک . آرتیق نہ یاییلر ؟ (لکم دینکم ولی دین) دیمکدن باشقہ چارہ نہ ؟ بن اونی تصدیق ایدہم . طبعی اودہ بنی تصدیق ایتز . انکار ایدر ، چکیلر کیدر . فی الحقیقہ بصیرتہ (دالتون) خستہ لنی عارض اولوب الوان حقایقی تمیز استعدادینی نزع ایتمش . بونلرہ قارشی حقایقندن بحث ایتک کورلرک محله سندہ شمعہ صائمہ یہ ، صاغیرلر محله سندہ قونسر ویرمکہ بگزر . اضاعہ وقت و حیاتندن باشقہ برشیتہ مؤدی اولماز .

قلب حقائق ایمانیہ یی جذاب اولق ایچون اونکلہ بر علاقہ جامعہ اوللی . مسئلہ مقناطیس ایلہ دمیرہ بگزر . سن دمیر اولدہ باق ناصل مقناطیسہ منعذب اولورسک . صمان چوینی مقناطیس چکرمی ؟ صمان چوینی اولدقدن صوکرہ ہیچ برشی حاصل اولماز .

— بن فیلسوفم . بویله شیلری بیلیم .

— سن فیلسوف دکل . سن ییچی سک ، ییچی ! ... معمورہ انسانیت ییقمق ، مقدسات بشریہ یی خاکیلہ یکسان ایتک ایستہ یورسک . سن جهان انسانیتک عدوا کبریسک . فیلسوف دیدیکک انسانلری طریق رشد و سداده سوق ایدر . سنک فکرت قبول اولتورسہ انسانیت ییقلیر . سنک قیامتک قویمنش . ہر شیک ہرج و مرج اولمش . سکا قالسہ ہیچ برشی حیات بولہ ماز . سن ینہ او بکنم دیکک ادیانہ دعا ایت ، اونک قوردینی سرای عمران و مدینتہ یاشایورسک .

(فضلیت) دن بحث ایدیور . حال بوکہ حقیقہ دینسر اولسہ اولی دہ انکار ایتمی لازم کلیر . زواللی ، فنا فی الالحاد درجہ سندہ واصل اولہ مامش .

عجائب ! (وجدان) یی تدقیق ایدرسک ، اورادہ مغلوبسک . سندہ بر فضیلت کورولیور . ایشہ او ارئی در . فضیلتی دہ بیلدیکک یوق . انتسابک دہ یالان . کل برابر او طورہ لم ؟ مناسقہ ایدہم . سنک فضیلت خصوصندہ کی بوتون استناد کاهلرک نماندن ییقلمازسہ الکی اوہ جکم . ہم ینہ سنک طاہدینک کتابلرہ . قارشومہ کچدہ کور ، او باطل فکرلرینک ہیبی طوبی آثار . ہیبی یالان .